

Andorra

Sílvia Bonet, consellera general de Socialdemocràcia i Progrés

“En sanitat falten accions concretes i per això volem un pacte d'Estat”

La consellera general de Socialdemocràcia i Progrés (SDP) Sílvia Bonet considera urgent que es faci la reforma sanitària “amb mesures clares i concretes”. “Ens falta entrar en l'acció i per això vam proposar un pacte d'Estat, perquè volem concretar quines accions farem”. D'altra banda, Bonet opina que no és el moment d'apujar les cotitzacions a la CASS perquè primer cal començar a fer aquesta reforma.

Julia Rodríguez
ANDORRA LA VELLA

¿Com veu aquest atrafegat inici de legislatura?

M'esperava una acció molt més dinàmica per part d'aquest Govern, que no deixa de ser de continuïtat. Molts dels ministres continuen i alguns eren consellers generals, per la qual cosa ja tenia coneixement de com funcionava l'executiu. Per això penso que probablement hi ha hagut un començament pobre, en el sentit que sembla que s'hagués fet un canvi de partit quan no ha estat així. I fa la impressió que projectes que s'havien de fer la legislatura passada ara es tornen a analitzar, una cosa que a mi personalment em xoca una mica.

Posi'm un exemple, d'això que diu...

El Codi de relacions laborals, per exemple. Se'n va presentar una mena d'esborrany al final de la passada legislatura i ara sembla que s'ha de tornar a revisar. Són aquesta mena de projectes que s'haurien d'haver presentat i ara s'han de mirar de nou. Això s'entendria si fos un Govern nou, però en un que és de continuïtat com a mínim és una mica curiós.

Potser és que som a les portes de les eleccions comunals...

Jo no sé si és per les eleccions comunals, per la qüestió de BPA o per què exactament, però sí que és veritat que fa aquesta sensació. Penso que les eleccions comunals són un àmbit totalment diferent de la política nacional i fora del que és la llei de competències i transferències la resta de legislació tampoc no hauria de tenir cap incidència en l'àmbit comunal. Potser és que, com que es va comprimir tot molt a finals de la legislatura passada, ara s'ha passat a una situació molt més

“

Esperava una acció molt més dinàmica d'un Govern que és de continuïtat

Espero que es legisli sobre el dret de vaga i sobre la negociació col·lectiva

El cap de Govern té el costum de classificar tothom entre bons i dolents

relaxada i més tranquil·la. És possible que ens sorprenguin, però anem amb retard, per exemple, pel que fa al pressupost i no acabem de posar-nos en marxa.

¿Què li sembla el que es coneix fins ara de la reforma laboral?

Que no se n'hagi volgut donar gaires detalls és una cosa que em preocupa certament, perquè l'experiència demostra que quan es fan reformes d'aquestes característiques i no es diuen gaire coses és que no es va en favor del treballador. De totes maneres, espero aquesta modificació per veure cap a on vol anar. Hi havia uns compromisos i espero que s'hi doni resposta i es legisli sobre

el dret de vaga i sobre la negociació col·lectiva. S'hauria d'anar cap aquesta línia, mentre que un altre aspecte seria facilitar, evidentment, que les noves modalitats de contractació, si n'hi ha d'haver, fossin sempre a favor dels treballadors, perquè ja sabem el que passa a Europa, per exemple, amb les minifeines. Jo no dic que no s'hagin de fer coses a favor dels empresaris, que en definitiva són els que creen els llocs de treball, però sempre que es respectin els drets laborals de les persones. Penso que, a part de BPA, hi ha més preocupacions que afecten els ciutadans i que també s'han d'atendre, i entre tots hem de fer l'esforç de no focalitzar-nos només en aquesta qüestió. Tot i que evidentment és molt im-

portant i té un impacte sobre la societat andorrana, hi ha altres problemes que no s'han de deixar d'atendre perquè hi ha gent que té moltes dificultats per arribar a final de mes, i hem de donar resposta a això.

¿Què li va semblar el discurs d'orientació política del cap de Govern?

Va ser com si tot fos bonic i de color de rosa. El cap de Govern té el costum de classificar tothom entre bons i dolents, segons si el votes o no, i penso que no es tracta d'això sinó de veure si que el que es discuteix és aplicable o no. La legislatura passada, per exemple, vam ser bons, segons ell, perquè vam votar la Llei de la CASS, però ho vam fer perquè hi va haver un procediment diferent i un acostament de posicions.

D'altra banda, va donar unes pinzellades idíl·liques sobre que bé que funcionen les coses, i no dic que no pugui haver-hi certes millores en alguns aspectes, però és evident que la realitat és una altra. Encara tenim molts problemes socials i un dèficit en la sanitat molt important. Sí que s'han obert molts negocis, però també se n'han tancat molts i passeges pels carrers i veus molts locals tancats, fet que demostra que les coses no van tan bé com tots voldríem.

¿Però no anem ja una mica millor econòmicament?

El que passa és que ha millorat la situació a Espanya i a França i això fa que hagi augmentat una mica el turisme. Però m'agradaria saber si això ha estat així per les accions que ha fet Andorra o perquè ha millorat la situació econòmica d'aquests països. Crec que la millora als països del voltant ha repercutit positivament aquí. I d'altra banda, hi ha l'efecte dels conflictes armats en moltes zo-

nes del nord d'Àfrica, que fan que s'elegeixin més destinacions turístiques com Andorra.

¿Creu que ara sí que serà possible un pacte d'Estat en sanitat com va proposar vostè i més recentment el cap de Govern?

Aquest és un punt que és en el nostre programa electoral, ja que entenem que les reformes que s'han de fer a la sanitat pública no són per una durada de quatre anys, sinó que han de ser estables i perdurables en el temps. Per això cal un acord entre les diferents forces polítiques i socials del país, perquè en cas contrari anirem fent pegats que tard o d'hora ens abocaran a una situació encara pitjor que la que tenim ara. Nosaltres som oposició, però amb un sentit d'Estat, i és la raó que ens va animar a fer una proposta d'aquestes característiques. Ara el que li toca al Govern és determinar en quines condicions planteja aquest pacte d'Estat i com vol que el tirem endavant.

¿Quins aspectes considereu que hauria d'incloure aquest pacte d'Estat?

D'entrada, jo reestructuraria l'atenció primària perquè fos molt més eficient i resolutiva, tant des dels centres d'atenció primària com des dels metges de capçalera. Probablement intentaria potenciar més la proximitat de l'equip de salut. I, per una altra banda, el que faria és que l'hospital se centrés en l'atenció del malalt agut. Els ambulatoris, per exemple, haurien d'anar a l'atenció primària, perquè és més econòmic i més proper al ciutadà.

Però sempre, quan es parla de la reforma sanitària, es parla d'atacar el dèficit com a principal objectiu...

Sí, però és que d'aquesta manera ataquem el dèficit perquè això permet reduir costos, i més de manera considerable, amb menys proves i visites. Evidentment es necessita una eina fonamental com és la història clínica compartida, sense la qual és difícil que puguem optimitzar la despesa. Som un país de només 70.000 persones i hem de ser capaços de fer aquest pas.

Per una altra part, és important posar en marxa també la recepta electrònica, que és la manera de poder gestionar com cada persona que té una patologia utilitza els medicaments.

I aleshores, ¿per què no s'ha avançat en tots aquests punts, dels quals fa tants anys que es parla?

J.R.

Crec que és un problema de voluntat, i em sap greu dir-ho. Quan vaig sortir del ministeri, vaig deixar la directora de recursos sanitaris amb una experta de l'OMS perquè treballessin en la cartera de serveis, i estem parlant del 2011, i encara avui no se'n sap res. No és tan difícil fer un catàleg de quines són les prestacions. Evidentment aquí hi ha algú a qui no li interessa i no sé si és el ministre o és algú que ho dificulta. La qüestió és que si es determina clarament què és el que fa cadascú i tot s'ordena, després serà més fàcil saber on s'ha d'invertir més o menys per ser molt més eficients i tenir menys costos.

¿Què li sembla el Model Andorrà d'Atenció Sanitària (MAAS), que segons es reitera des del ministeri posa al centre de tot l'atenció a l'usuari?

Allò que el pacient és el centre de l'atenció és una cosa que sento des que estudiava infermeria i sempre es diu, i s'intenta fer. Per mi hi ha una cosa fonamental, que és, i ho repeteixo, la cartera de serveis per saber davant del procés de malaltia quins són els professionals que intervenen i què és el que es paga; així limitariem moltes coses. D'aquesta manera s'obté la millor atenció i es pot ser econòmicament sostenible. Hem d'anar cap aquí i s'ha fet la prova pilot de la diabetis, però crec que s'hauria d'anar una mica més ràpid perquè és la manera que l'usuari

rebi sempre la mateixa atenció. Així, sense retallar prestacions, es pot avançar.

¿I què s'ha de fer pel que fa al SAAS?

Per mi el que s'hauria de fer és la reforma de la llei del SAAS i establir què volem que sigui aquest organisme i quina és la seva funció com a tal, i des-

“

S'ha de reformar la llei del SAAS per establir quina és la seva funció

Sense la cartera de serveis és difícil que puguem optimitzar la despesa

Cal un diàleg amb els col·lectius professionals de la sanitat

prés desglossar-lo en hospital, atenció primària, salut mental, el Cedre, etc. Crec que val la pena fer aquesta tasca i per això vam presentar una esmena al debat d'orientació política en aquest sentit. En aquesta llei es pot establir també les relacions contractuals de les persones que hi treballen. I és

que ara em resulta difícil d'entendre, per exemple, que dins del seu horari laboral alguns metges facin consultes i cobrin de la CASS també per aquestes. Aleshores tenen dos fonts d'ingressos: els que vénen de l'hospital i els de les consultes. Crec, així doncs, que cal un diàleg amb els col·lectius professionals i per això nosaltres vam impulsar una taula per la sostenibilitat del sistema sanitari, que és on realment es pot acostar posicions i assolir certes millores.

¿S'han d'apujar les cotitzacions a la CASS, com planteja ara el Govern?

A mi no m'agrada que s'apugin ara les cotitzacions. Entenc que s'hagin d'apujar perquè van disminuir aquell 2% amb la reforma del 2014, però el problema és que no hem aplicat la reforma sanitària i l'únic que fem és carregar sobre els ciutadans i els empresaris aquesta mesura quan, mentrestant, no s'ha fet res per intentar controlar la despesa. Puc estar d'acord que s'hagin d'augmentar les cotitzacions, però no amb el temps perquè el que ja s'hauria d'haver fet és aplicar la reforma d'una manera més ferma.

I com he dit, per exemple, la xarxa de diabetis ja hauria d'estar implantada amb totes les correccions que calgués. A més, la reforma s'hauria de fer amb mesures clares i concretes, i no dir solament que posarem el pacient en el centre de l'aten-

ció o que potenciarem l'atenció domiciliària. Ens falta entrar en l'acció i per això vam proposar un pacte d'Estat, perquè volem concretar quines accions farem. És el pas que hem de fer i no arribem mai a fer-ho, perquè ens en quedem a les portes.

¿És inevitable incrementar l'edat de jubilació com ens volen fer creure?

L'entorn ens pressiona perquè s'augmenti l'edat de jubilació, però crec que tard o d'hora aquesta qüestió es replantejarà de nou. I és que, per exemple, si incrementes l'edat de jubilació creix l'atur juvenil, i el que arregles per una banda ho desarregles per una altra. Crec que el que s'ha de fer és augmentar la massa d'assalariats per intentar compensar el major nombre de jubilats.

Ara que parla d'atur, el Govern es congratula cada mes de la reducció que s'està assolint...

No vull dubtar que anem una mica bé, però el que veig és que disminueixen les persones en les llistes de l'atur, però en canvi no s'han creat els mateixos llocs a la seguretat social. Segurament ha marxat molta gent perquè ha millorat la situació als països veïns, fet que fa que baixin els inscrits al Servei d'Ocupació.

¿Què li sembla l'incompliment de la Carta Social Europea pel que fa al salari mínim?

Ja fa molts anys que ens estan dient que no complim que el salari mínim sigui el 50% del salari mitjà, però és que a més en un país amb un nivell de vida com Andorra encara hauria de ser més alt, i segons la Carta Social Europea hauria d'anar cap al 60%. Crec que probablement en aquest aspecte s'hauria de fer un esforç perquè, a més, moltes vegades s'oblida que si milloren els sous això fa que millori també l'economia perquè creix el consum. Mesures com aquesta s'han de veure més com una inversió que com una despesa.

¿Per què és tan difícil una entesa entre SDP i PS per a les eleccions comunals?

Nosaltres hem proposat des del principi una plataforma perquè tothom mantingui les seves sigles i també per una qüestió de llibertat i per poder funcionar millor. Això et permet més mobilitat i acció, i és el que defensarem fins al final. Considero lícit que els altres vulguin defensar una altra postura. No puc dir, però, cap a on acabaran anant les coses.